

Research Paper

Sociological Explanation of Sexual Deviations in Women (Case Study of Women with a History of Imprisonment)

Houra Kaykhosravi^{1*}, AliReza Keldi², Hossein Aghajani Morsa³, Mehrdad Navabakhsh⁴

1. PhD student in Sociology, Tehran University of Science and Research, Iran

2. Professor, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran

3. Professor, Department of Sociology, Tehran Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

4. Associate Professor, Faculty of Social Sciences, Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Tehran_Iran

Received: 2019/06/06

Revised: 2020/03/07

Accepted: 2021/04/21

Use your device to scan and read the article online

DOI:

10.30495/jzv.2021.21630.2881

Keywords:

illegitimate relationships, collapse, imprisonment, women, sexual perversion
Ethical Considerations
Compliance with ethical guidelines

In the present study, the interviews were conducted voluntarily and with the satisfaction of all participants.

Abstract

Introduction: This basic theory study is a qualitative study of the phenomenon of prostitution and the prevalence of illegitimate relationships and sexual promiscuity in society that has led to the phenomenon of "collapse" and examines the causal conditions, intervening conditions, contexts, strategies and strategy consequences. Used, pays.

Methods: Initially, using a semi-structured interview technique, in-depth interviews were conducted with 14 women who were imprisoned in the central court of Tehran for illicit relationships, prostitution or setting up brothels, through purposeful sampling with maximum diversity. done. After the tenth interview, conceptual saturation was achieved. To be sure, the interview continued until the tenth person. The data are categorized using the Strauss-Corbin paradigm model and then plotted.

Findings: The results showed that illegitimate relationships, sexual perversion, inclination towards bad friends, naivety and material hardships are among the causes of women committing prostitution. Divorce of parents, deep childhood injuries, poverty and inappropriate family environment are among the intervening factors of this social crime, which leads to strategies such as avoidance of school, benevolence, perversion for survival, trying to compensate and imitate the deviation.

Citation: Kaykhosravi H, Kaldi AR, Aghajani Morsa H, Navabakhsh M. Sociological Explanation of Sexual Deviations in Women (Case Study of Women With a History of Imprisonment). Quarterly Journal of Women and Society. 2021; 12 (46): 1-15.

*Corresponding author: Houra Kaykhosravi

Address: PhD Student in Sociology, Tehran University of Science and Research, Iran

Tell: 09184826040

Email: hkaykhosravi@yahoo.com

Extended Abstract

Introduction

The spread of all kinds of moral and behavioral deviations, which follow changes in the social, cultural, family, political and religious structure; Provides the ground for committing wrongdoing in society. The purpose of this study is to investigate the context of crime, strategies and consequences of the strategies used by women prisoners in Arak Central Prison. For this purpose, using grounded theory method and semi-structured interview technique, 14 women with a history of returning to prison were interviewed in-depth through purposive sampling. After the tenth interview, conceptual saturation was achieved. To be sure, the interview continued until the fourteenth person. The data were categorized using the Strauss and Corbin paradigm model and then its paradigm model was drawn. The results showed that bait, deception, marital dissonance, emotional divorce and unsuccessful marriage are among the causes of deviation in these women. Father's social deviations, differential companionship, parental addiction and delinquency, emotional emptiness, rape and spousal abuse are some of the interfering factors in this deviation, which include strategies such as social perversion, unconventional marriage, theft, divorce, and extramarital affairs. It follows from custom. Some of the consequences of these strategies are family disintegration, socio-moral anomie, and imprisonment. The results showed that the phenomenon of cultural poverty is a central factor in women's tendency to commit the crime of imprisonment and recurrence of the same crimes and return to prison.

Methods

Using grounded theory method and semi-structured interview technique, in-depth interviews were conducted with 14 women who had a history of returning to prison through purposive sampling. After the tenth interview, conceptual saturation was achieved. To be sure, the interview continued until the fourteenth person. The data were categorized using the Strauss and Corbin paradigm model and then its

paradigm model was drawn.

Findings

The results showed that dissatisfaction with marriage, tendency to bad friends and financial difficulties are among the causes of deviance in these women. Poverty, poor family environment, emotional voids, deep childhood trauma and cultural poverty are some of the factors that interfere in this deviation, which lead to strategies such as deviant imitation, deviation for survival, marriage therapy and suicide. Some of the consequences of these strategies are family disintegration, social exclusion and disintegration.

Discussion

The phenomenon of sexual perversion can be a central factor in women's tendency to commit crimes, imprisonment and repetition of the same crimes and return to prison. The results showed that illegitimate relationships, sexual perversion, inclination towards bad friends, naivety and material hardships are among the causes of women committing prostitution. Divorce of parents, deep childhood injuries, poverty and inappropriate family environment are among the intervening factors of this social crime, which leads to strategies such as avoidance of school, benevolence, perversion for survival, trying to compensate and imitate the deviation. Some of the consequences of these strategies are deception, perversion, carelessness, **remorse, immersion, rejection, pregnancy** from illegitimate relationships, homeless children, social harassment and imprisonment.

Conclusion

Findings show that Behbahani portrays Behbahani as a contemporary Iranian woman in her poems in defense of national identity and struggle against identitylessness due to human submission to the domination of the power seekers of society (Pahlavi government). Also, in most of his poems, she has not lost his true identity and in practice has maintained her independence.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

Adherence to the principles of research ethics

In the present study, the interviews were conducted voluntarily and with the satisfaction of all participants.

Funding

All costs of the present study were covered by the responsible author, PhD student (Hora Kaykhosravi).

Authors' contributions

Design and ideation; Hora Kaykhosravi, Alireza Kaldi; Methodology and data analysis: Hora Kaykhosravi; Supervision and final writing: Alireza Kaldi

Conflicts of interest

According to the authors, the present article did not have any conflict of interest.

مقاله پژوهشی

تبیین جامعه شناختی انحرافات جنسی در زنان
(مطالعه مورد زنان دارای سابقه زندان)

حورا کیخسروی^{۱*}، عیله رضا کلدی^۱، حسین آقاچانی مرسا^۲، مهرداد نوابخش^۲

۱. دانشجوی دکتری جامعه شناسی دانشگاه علوم و تحقیقات تهران - ایران

۲. استاد دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی تهران - ایران

چکیده

هدف: این پژوهش با رویکرد نظریه بنیانی، به مطالعه کیفی پدیده تن فروشی و شیوع روابط نامشروع و بی بندباری جنسی در جامعه که منجر به پدیده «فروپاشی» گردیده و بررسی شرایط علی، شرایط مداخله گر، زمینه ها، استراتژی ها و پیامدهای استراتژی های بکار رفته، می پردازد. چیرگی و استیلای انحرافات جنسی بنا بر نظر اندیشمندان علوم اجتماعی، از مهم ترین عوامل گرایش به جرم و بزهکاری می باشد. هدف از این پژوهش، بررسی زمینه های وقوع جرم، استراتژی ها و پیامدهای استراتژی های بکار رفته، توسط زنان زندانی در زندان مرکزی تهران می باشد.

روش: با استفاده از روش گردن تئوری و تکنیک مصاحبه نیمه ساخت یافته، با ۱۴ زن که سابقه بازگشت مجدد به زندان داشته اند، از طریق نمونه گیری هدفمند، مصاحبه عمیق صورت گرفت. بعد از مصاحبه دهم، اشباع مفهومی حاصل گردید. برای اطمینان خاطر، انجام مصاحبه تا نفر چهاردهم، ادامه یافت. داده ها با استفاده از مدل پارادایمی اشتروس و کوربین، مقوله بندی و سپس مدل پارادایمی آن ترسیم گردید.

یافته ها: نتایج پژوهش نشان داد که، نارضایتی از ازدواج، گرایش به دوست ناباب و تنگناهای مالی، از جمله علل انحراف در این زنان می باشد. فقر، محیط نامناسب خانوادگی، خلأهای عاطفی، آسیب های عمیق دوران کودکی و فقر فرهنگی از عوامل مداخله گر در این انحراف، می باشند که راهبردهایی چون، همانندسازی انحرافی، کجروی برای بقا، ازدواج درمانی و قتل نفس را در پی دارد. برخی از پیامدهای این راهبردها، از هم پاشیدگی خانوادگی، طرد اجتماعی و فروپاشی می باشد.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۳/۱۶

تاریخ داوری: ۱۳۹۹/۱۲/۱۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۲/۰۴

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

DOI:

10.30495/jzvj.2021.21630.2881

واژه های کلیدی:

روابط نامشروع، فروپاشی، زندان، زنان، کجروی جنسی

* نویسنده مسئول: حورا کیخسروی

نشانی: دانشجوی دکتری جامعه شناسی دانشگاه علوم و تحقیقات تهران - ایران

تلفن: ۰۹۱۸۴۸۲۶۰۴۰

پست الکترونیکی: hkaykhosravi@yahoo.com

مقدمه

جرم‌ها و انحرافات جنسی به اعتقاد برخی صاحب نظران عمری به درازای عمر بشریت دارد. گزینه جنسی موهبتی است خدادادی که نقش بسیار مهم و تعیین کننده‌ای در بقای نسل بشر و شکل‌گیری عواطف انسانی و استحکام بنیان خانواده و متعاقب آن اجتماع دارد (شیروی، ۱۳۹۴: ۷۹). ایجاد نظم، برقراری امنیت عمومی، حفظ حقوق شهروندان در مقابل تهدیدهای اجتماعی و افراد ناپه‌نچار، همواره بعنوان یکی از مسائل حائز اهمیت؛ برای متصدیان نظام عدالت قضایی در هر جامعه‌ای مطرح بوده است. در هر جامعه‌ای، برای مقابله و پیشگیری از جرائم مختلف؛ راهکارهای خاصی از طرف سیاستگذاران حاکم بر آن جامعه مدون گشته است. وجود تعداد زیاد زندانیان در ندامتگاه‌ها و بلا تکلیف ماندن ایشان در بازداشتگاه‌ها و زندان‌ها به مدت زیاد، می‌تواند منجر به شکل‌گیری و آغاز بسیاری از انحرافات در میان زندانیان باشد.

تراکم زندانیان از یک سو، و نبود برنامه‌های تدوین شده آموزشی و بازسازی شخصیتی زندانیان از سوی دیگر؛ باعث می‌شود که زندانیان پس از ترک کردن ندامتگاه وارد بافت سابق اجتماعی شده، و مجدداً به سمت و سوی ارتکاب مجدد بزه و جرائم قبلی کشیده شوند، و دوباره بازگشت به زندان شکل بگیرد. از سوی دیگر، شخصی که مجدداً مرتکب بزه کاری و جرم می‌شود نشان دهنده این است که وی، مشکلاتی برای جامعه پذیر شدن در اجتماع دارد، لذا باید با تدابیر خاص، جامعه پذیر کردن وی در اجتماع صورت پذیرد؛ تا مورد طرد اجتماعی قرار نگیرد. در این میان معضلات برای زندانیان زنی که مجدداً مرتکب جرائمی خاص شده، و بازگشت مجدد به زندان دارند؛ به مراتب بیش تر از مردان است. اغلب این زنان به علت عدم حضور همسر به دلیل طلاق، ترک و یا فوت همسر؛ تنها سرپرست خانواده‌های خویش به شمار می‌روند، و عدم وجود پدر و مادر برای فرزندان این زنان نیز مشکلات عدیده‌ای را فراهم می‌آورد.

تحقیق در حوزه مسائل و ناپه‌نجاری‌های اجتماعی و به خصوص جرم و بزه؛ از این حیث اهمیت دارد که وقوع جرم، تأثیر بسیار نامطلوبی در جامعه و حیات بشر به بار می‌آورد. بررسی انحرافات و کجروی‌های اجتماعی، و تغییر میزان آن در طول زمان؛ از دیر باز مورد علاقه جامعه‌شناسان، جرم‌شناسان و سایر محققین علوم اجتماعی بوده است. انحرافات و کجروی‌های زنان از جمله مسائلی است که در تمام سطوح فردی، خانوادگی، عرصه‌ی اجتماعی، سیاسی و اقتصادی دارای پیامدهای انکارناپذیری بوده؛ اما متأسفانه کم‌تر مورد مذاقه و تحقیق میدانی قرار گرفته‌اند.

مطالعه و شناخت آسیب‌های اجتماعی و علل و انگیزه‌های آن و تشخیص درست آلام، اولین شرط چاره‌جویی، و بیش از نیمی از راه درمان است. بدون شک پیش‌گیری از وقوع انحرافات اجتماعی و جرم در جامعه؛ به منظور بهبود محیط زیست خانواده بسیار مهم است. از آن جایی که پیش‌گیری همواره آسان‌تر، علمی‌تر و کم‌هزینه‌تر از درمان است؛ درمان کجروان اجتماعی با استفاده از روش‌های علمی و استفاده از شیوه‌های مناسب؛ برای قطع مبانی و انگیزه‌های این کجروی‌ها، کارآمدتر است. ساختن بدون شناختن، تیر در تاریکی رها کردن است. تداوم درمان برای جلوگیری از بازگشت مجدد مجرمین و بررسی شیوه

های باز تولید اجتماعی کجروان از اهم موارد؛ در زمینه پیش‌گیری از ازدیاد جرایم است. در این پژوهش در نظر داریم با استفاده از روش کیفی گراند تئوری به مطالعه تجربه زیسته زنانی بپردازیم که در طول زندگی خود سابقه بازداشت‌های مکرر در ندامتگاه تهران را داشته‌اند، و از طریق مصاحبه‌های عمیق و پرسش‌های نیمه ساختار یافته‌علت، درک، وجود شرایط زمینه‌ای و شرایط مداخله‌گر، استراتژی‌های مقابله‌ای و پیامدهای حاصل از آن را؛ در بازگشت‌های مجدد ایشان، از طریق مطالعه جامعه‌شناختی تحلیل نماییم.

پیشینه تحقیق

کج رفتاری پدیده‌ای اجتماعی است که دارای بستری اجتماعی می‌باشد. در جامعه‌شناسی و اقتصاد از مفهوم فقر برای شان دادن وضعیت نامناسب اقتصادی افراد و خانواده‌ها استفاده می‌شود (1).

حیدری ساربان، (2) پژوهشی خود با عنوان: عوامل کاهش طرد شدن اجتماعی زنان روستایی، مطالعه موردی، زنان روستایی شهرستان اردبیل، با هدف بررسی عوامل کاهش طرد شدن زنان روستایی شهرستان اردبیل انجام داد. روش گردآوری داده‌های این پژوهش اسنادی و پیمایشی و ابزار آن مصاحبه و پرسشنامه بود. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش تحلیل عاملی استفاده گردیده است که نتایج آن نشان دهنده مهم‌ترین عوامل کاهش طرد شدن اجتماعی زنان در منطقه مورد مطالعه را چهار عامل، تقویت شبکه‌های اجتماعی و سرمایه اجتماعی، تقویت سرمایه روانشناختی و رضایت مندی اجتماعی، توانمندسازی اقتصادی و بهبود کیفیت زندگی و تقویت زیرساخت فرهنگی و اهتمام به آموزش، ارزیابی کردند.

هاشمی تاجیک، (3) در پژوهشی تحت عنوان: "نقش رسانه‌ها در جرم و تأثیر آن بر ارتکاب جرم با رویکرد جرم‌شناسی (مورد مطالعه: مخاطبان رسانه ملی)"، که به روش کمی، و با هدف شناسایی نقض رسانه ملی در انجام ارتکاب جرم صورت گرفته؛ بیان داشت: یافته‌های پژوهش نشان می‌دهند که بین مخاطبان شبکه‌های سیمای جمهوری اسلامی ایران در بخش تماشای فیلم و سریال‌های داخلی و خارجی، خبر و مستند، تحلیل و تفسیر و گزارش‌های مردمی در خصوص ارتکاب جرم رابطه معنا داری وجود دارد.

غلامپور، (4) در پژوهشی تحت عنوان: "تأثیر آب و هوا، محیط جغرافیایی و حاشیه‌نشینی بر ارتکاب جرم در شهر گناوه"، که با استفاده از روش کمی، و با هدف شناسایی تأثیر آب و هوا و حاشیه‌نشینی بر انجام ارتکاب جرم صورت گرفته بیان داشت: نتایج نشان داد که تغییرات آب و هوایی، محیط جغرافیایی و حاشیه‌نشینی بر ارتکاب جرم در شهرستان گناوه تأثیر به‌سزایی در ارتکاب جرائم دارد که افزایش ۴۰ درصدی جرم سرقت در فصل تابستان نسبت به زمستان تأییدی بر این مطلب است.

شریفی سربندی، (5) در پژوهشی تحت عنوان: "بررسی عوامل بازگشت زندانیان زن و ارائه راه‌کارهای پیش‌گیرانه (مطالعه موردی: زندانیان زندان مرکزی یزد)"، که به روش توصیفی-پیمایشی، و با هدف شناسایی عوامل بازگشت مجدد زندانیان زن به زندان صورت گرفته است بیان داشت: نتایج تحقیق نشان داد بین عوامل اقتصادی،

بر اختصاص اعتبارات مالی برای اشتغال و ایجاد کسب و کارهای کوچک برای اشتغال بعد از زندان مجرمان، صورت گرفته است. در تحقیقی با عنوان: "نقش حمایت اجتماعی ادراک شده در قربانی جرم شدن"، بعد زمانی حمایت اجتماعی یا حمایت اجتماعی ادراک شده را به طور خاص بررسی کرده و آن را به صورت یک منبع پویا و درونی که بر اثر عوامل استرس زای شدید ممکن است تحلیل رود، مفهوم سازی کرده است. در مراحل اولیه، حمایت اجتماعی ادراک شده نقش تعدیل کننده استرس را ایفا می کند، اما با افزایش تعداد یا شدیدتر شدن عوامل استرس زا نقش واسطه بین این عوامل و پریشانی روانشناختی را به خود می گیرد (۱۲).

(۱۳) در تحقیقی با عنوان: "فشار عواطف منفی و تقابل منحرفانه بین سیاه پوستان آمریکایی"، نتایج به دست آمده نظریه فشار عمومی اگنیو را در ارتکاب بزه کاری تأیید نمودند (۱۴) (۱۴). معتقد است که زنان اقلیت های قومی و نژادی بیشتر احتمال دارد که به علت ارتکاب جرم یا مصرف مواد مخدر با سیستم های قضایی و کیفری درگیری پیدا نمایند.

(8, 15)، در تحقیقات خود به این نتیجه رسیده اند که تجربه آسیب های منجر به «ترما»، قربانیان پدیده هایی نظیر؛ کتک خوردن زنان، خشونت ها و آزارهای خانگی و جنسی، احتمال بیشتری دارد که در مسیر ارتکاب جرم و زندان قرار گیرند.

(16)، در تحقیقی با عنوان: "اجبار، حمایت اجتماعی و جرم"، به این نتیجه رسیده اند که اجبار باعث جرم می شود و حمایت اجتماعی از آن جلوگیری می کند (12). بر اساس گزارش سازمان بین المللی کار نیز، علی رغم آنکه برنامه های تأمین اعتبارات مالی می توانند بهبود نسبی در وضعیت بعد از آزادی مجرمان داشته باشند، اما اثر ثابت و چشم گیری در عدم بازگشت آنها به زندان ندارند (ILO, 2002). نتایج تحقیقات (9) و (18)، نشان می دهد، بسیاری از زنان مجرم، خود در خانواده های قانون شکن بزرگ شده اند و این احتمال که در خانواده زنان زندانی حداقل یک عضو با سابقه حبس وجود داشته باشد، در مقایسه با مردان بیشتر است.

با توجه به تفاوت های فلسفی- پارادیمی دو روش کمی و کیفی به جای استفاده از چارچوب نظری برای تدوین و آزمون فرضیات، از چارچوب مفهومی برای استخراج سؤال یا سؤالات پژوهش استفاده می شود. چارچوب مفهومی، مجموعه مفاهیم به هم مرتبطی است که بر مفاهیم و تم های عمده مطالعه شده تمرکز دارد و آنها را در قالب یک نظام منسجم و مرتبط به همدیگر پیوند می دهد (19).

در پژوهش حاضر، از نظریات برخی از جامعه شناسان، جهت آشنایی با مفاهیم و نظریات مرتبط با موضوع، بهره گرفته شده است. در زیر چند مورد از این نظریه ها به اختصار آمده است.

آنومی^۲ به فقدان هنجار یا بی-هنجاری اطلاق می شود و به معنی عدم وابستگی شخص و جامعه است که به چندپاره شدن جامعه می انجامد. امیل دورکیم جامعه شناس فرانسوی برای اولین بار این واژه را در کتاب تأثیرگذار خود به نام خودکشی به جامعه علمی معرفی کرد. دورکیم به

اعتیاد، گروه دوستان و همسالان، برچسب خوردن مجرم، بزه دیده گی سابق، محیط خانواده، مشخصات فردی، محل زندگی، عوامل درونی، عوامل وضعی، محیط کیفر و موقعیت پساکیفر با تکرار رفتار مجرمانه زنان رابطه معناداری وجود دارد. و در نهایت با توزیع فرم های نظرسنجی راجع به پیش گیری از تکرار رفتار مجرمانه زنان، میان وکلا، قضات و کارمندان دادگستری شهر یزد این نتیجه حاصل شد که بین اقدامات کلی رفاه اجتماعی، نقش زندان، حذف کیفرهای بدنی و زندان های کوتاه مدت و مراکز مراقبت بعد از خروج با پیش گیری از تکرار رفتار مجرمانه زنان رابطه معناداری وجود دارد.

نوده، (6)، در پژوهشی تحت عنوان: "مراقبت های پس از خروج و تأثیر آن در بازگشت زندانیان به زندان"، که به روش اسنادی و پیمایشی، و با هدف شناسایی اثر مراقبت های پس از خروج بر ارتکاب مجدد بازگشت زندانیان به زندان صورت گرفته است بیان داشت: نتایج تحقیق حاکی از این بود که شاخص های رضایت از اشتغال زایی، وجهه اجتماعی شغل مددجو، رضایت از میزان وام، دریافت راحت وام، رضایت از خدمات فرهنگی- مذهبی، خدمات نظارت و کنترل و خدمات بهداشتی- درمانی بر عدم بازگشت مددجویان به زندان مؤثر است. بنابراین می توان بیان داشت حمایت های ارائه شده توسط مرکز مراقبت پس از خروج استان تهران توانسته است در کاهش جرائم مؤثر باشد.

بخشی، (7) در پژوهشی ذیل عنوان: "مطالعه تطبیقی تحریک به ارتکاب جرم در حقوق ایران و آمریکا"، که به روش اسنادی- کتابخانه ای و با هدف شناسایی و مقایسه این پدیده در ایران و آمریکا صورت گرفته است، بیان داشت: در میان عوامل محیطی نقش تحریک از بقیه مهم تر به نظر می رسد. به عقیده یکی از جرم شناسان نقش تحریک این قدرت را دارد که قصد مجرمانه اشخاص را از قوه به فعل تبدیل کند و باعث ظهور و بروز حالت خطرناک محض در اشخاص مستعد گردد. یکی از شاخص ترین و سهل ترین راه ها برای رسیدن به اهداف شیطانی تحریک افراد ساده لوح و تحریک پذیر به ارتکاب جرم است. منافعی که در این راه عاید محرکین می شود به دلیل عدم دخالت مستقیم در فعل جرم احتمال گرفتار شدن در چنگال قانون ضعیف است. واگر هم تعقیب شوند درجه تقصیر و مسئولیت آن ها پایین خواهد بود. تحریک به ارتکاب جرم به لحاظ خطرات و پیامدهای اجتماعی ناخوشایندی که در پی دارد بعنوان یک جرم مهم و خطرناک مورد توجه قرار گرفته است اهمیت و حساسیت این موضوع از نظر قانون گذار ما نیز دور نیفتاده است. بر این اساس در حقوق جزای ایران این موضوع تحت دو عنوان مختلف مورد حکم قرار گرفته است. بدین نحو که قانون گذار اصولاً تحریک را در شمار یکی از مصادیق معاونت در جرم دانسته ولی گاهی به لحاظ مصالح اجتماعی تحریک به ارتکاب جرائم مهم به عنوان یک جرم خاص قلمداد شده است.

نتایج تحقیقات (8, 9, 10)، نشان داد که در بسیاری از مواقع همسر یا شریک احساسی زن، در وادار کردن، متقاعد نمودن و یا همراه کردن آنها در ارتکاب جرم نقش مؤثری دارد. مطالعاتی نیز توسط (۱۱) مبنی

² Anomie

¹ Trauma

های بزهکارانه به آسانی برای همه فراهم نیست. تنها در مناطقی که جرم و جنایت ریشه دوانده و نهادی شده است شرایط یادگیری نقش بزهکارانه فراهم است. در این مناطق جوانان در سنین مختلف به کارهای مختلف اشتغال دارند این وضعیت امکان آموزش، کسب مهارت ها و انتقال ارزش های بزهکارانه را در دسترس جوانان قرار می دهد (26). مسأله دیگری که مورد توجه کلوارد واهلاین قرار دارد دسترسی نا برابر به فرصت های ارتکاب جرم است. پدیده ای که مورد توجه مرتن نبوده، مرتن تصور می کرد هنگامی که فرصت های قانونی، در اختیار قرار نگیرد، آنها به سادگی به فرصت های غیر قانونی دسترسی دارند اما کلوارد واهلاین معتقد اند که فرصت ارتکاب جرم به شکل یکسان در اختیار همه قرار ندارد. اینکه آنها بتوانند با موفقیت دست به جرم بزنند بستگی به فرصت هایی دارد که در یک همسایگی یا منطقه شهری در اختیار آنها قرار می گیرد (25).

فوکو دودمان شکل گیری کالبد و ذهن را در چارچوب نظام های مراقبتی و انضباطی قدرت مورد مطالعه قرار می دهد و مدعی است که در نهادهایی چون مدارس، زندان ها، بیمارستان ها و کارگاه ها تکنیک های انضباطی خاص به کار می رود و در چارچوب آنها مقررات حاکم بر رفتار و سلوک، اقدامات مراقبتی و شیوه های نظارت بر آنها تدوین و به معرض اجرا درمی آید. زندگی دانش آموزان، سربازان، بیماران و زندانیان در معرض مراقبت و نظارت و تهیه گزارش قرار می گیرد و رفتار بهنجار مورد تشویق و رفتار نامطلوب با اقدامات مجازاتی مواجه می شود. هدف غایی مراقبت و نظارت و انضباط، بهنجار نمودن فرد و از میان بردن بی انضباطی های اجتماعی و روانی و سرانجام تربیت انسان هایی مطیع و سودآور در جامعه است (27).

روش کار

در میان گونه های مختلف تحقیق کیفی، روش نظریه زمینه ای (GT)، از جمله روش هایی برای محققین می باشد که در صدد شناخت دقیق و منظم دیدگاه ها و معانی افراد در یک موقعیت خاص را دارند. این روش با خصوصیتی نظیر درگیری کامل محقق با موضوع مطالعه و امکان بکارگیری روش های متعدد و متنوع جمع آوری اطلاعات و داده ها اعم از کیفی و کمی و امکان تحلیل مجدد و رفت و برگشت بسیار میان نظریه و میدان، می کوشد تا شناخت نظری دقیقی از پدیده های مورد مطالعه برای محقق فراهم کند.

جامعه مشارکت کننده در تحقیق

جامعه مورد مطالعه این پژوهش، شامل ۱۴ نفر از زنان دارای سابقه زندان می باشند که با روش انتخاب هدفمند از بین واجدین شرایط مطلع و آگاه از موضوع پژوهش، انتخاب گردیدند. تعداد مشارکت کنندگان را رسیدن به مرحله اشباع داده های نظری و تا حدودی، مفهومی، تعیین نمود. قابل ذکر است که در مرحله کدگذاری باز در پژوهش، بعد از مصاحبه دهم، داده های شروع به تکرار نمودند و بعد از مصاحبه نفر چهاردهم، اشباع به طور قطعی صورت گرفت.

کج رفتاری و انحرافات اجتماعی به عنوان پدیده ای اجتماعی در قالب ساخت اجتماعی می نگرد و در پی کشف علل آن در واقعیت های اجتماعی است. دورکیم در بحث راجع به انحرافات به انتقاد از جامعه صنعتی می پردازد و در واقع مشکل انحرافات در هر جامعه را نمایشگر ساخت آن جامعه می داند. وی درباره رابطه میان انسان ها و نیازها و آرزوهایش بحث می کند و بر این باور است که در شرایط اجتماعی استوار و پایدار، آرزوهای انسان از طریق هنجارهایی تنظیم و محدود می شود و با از هم پاشیدگی هنجارها، آرزوهای بی حد و حصر یا آنومی بوجود می آید که چون قابل ارضا نیست باعث نارضایتی می شود و اثر منفی خود را در جریان اقدامات اجتماعی بروز می دهد (20).

به عبارتی از دید نظریه بی هنجاری دورکیم، آرزوهای نامحدود فشارهایی بر فرد وارد می کند تا به انحراف از هنجارهای اجتماعی دست یازند (21). البته به نظر دورکیم تبهکاری اجتناب ناپذیر است زیرا تمام اعضای جامعه نمی توانند بر اساس احساسات جمعی، ارزش های مشترک و اعتقادات جامعه رفتار کنند. تبهکاری نه تنها اجتناب ناپذیر است بلکه می تواند کارکردی هم باشد. او استدلال می کند که تبهکاری فقط زمانی بدون کارکرد می شود که بطور غیرعادی افزایش یابد.

(22) یکی از نظریه های مطرح در بررسی مسایل جامعه زندان، نظریه بی هنجاری است. مرتن میگوید «فرضیه اصلی من این است که رفتار نابهنجار را از دید جامعه شناسی می توان نشانه از هم گسیختگی بین آرزوهای معین فرهنگی و شیوه های ساختاری شده اجتماعی در جهت رسیدن به این آرزوها دانست (23). همچنین مطرح می کند هنگامی که فرد دچار حالت بی هنجاری می شود، وابستگی و احساس تعلق به گروه را از دست می دهد. هنجارهای گروهی را به عنوان سرمشق نمی پذیرد و از آنها می گریزد و برای مدتی در بی هنجاری به سر می برد. زیرا هنجار مطلوبی نمی یابد تا جانشین هنجارهای پیشین سازد. البته تمام هنجارها را از دست نمی دهد. اما خود را کنار می کشد و کمتر خود را با دیگران همسان می یابد (24). آگینو معتقد است که انحرافات اجتماعی نتیجه مستقیم حالت های اثر گذار منفی مانند خشم و احساسات ناخوشایند است که به دنبال روابط اجتماعی مخرب ظاهر می شود. او به این نتیجه رسید که حالت های اثرگذار منفی بویسه منابع گوناگون فشار بوجود می آیند. آگینو معتقد است سه منشأ کلی وجود دارد که یکی از آنها عدم موفقیت در دست یابی به اهداف با ارزش از نظر اجتماعی است، دومین منبع فشار، حذف وقایع با ارزش از نظر اجتماعی است، مثلاً از دست دادن نزدیکان، طلاق پدر و مادر، اخراج از شغل یا مدرسه. منشأ سوم فشار تجربه وقایع منفی از نظر ارزش های اجتماعی است که این شامل تجربیاتی مانند سوء استفاده جنسی از کودکان، قربانی یک واقعه جنایی شدن و تنبیه های لفظی و جسمانی است. آگینو معتقد است که این فشارها تمایل به انحرافات را در فرد ایجاد می کند این که جرم و جنایت واقع شود یا نشود بستگی به موقعیت فرد و شرایطی دارد می تواند با این وقایع نامطلوب بسازد، مبارزه کند یا با اشکال کج رفتاری خشم خود را نشان دهد (25). به نظر کلوارد برخلاف تصور رایج، امکان اجرای همه نقشه

جدول ۱- اطلاعات مشارکت کنندگان

شماره	نام	سن	وضعیت تأهل	تعداد فرزندان	تحصیلات	شغل	جرم	بازگشت به زندان
۱	ستاره	۲۹	متأهل	---	لیسانس	منشی	زنای محصنه	۳ بار
۲	مریم	۳۲	متأهل	یک	لیسانس	خانه دار	کلاهبرداری	۴ بار
۳	لیدا	۳۹	متأهل	---	لیسانس	خانه دار	قتل	۲ بار
۴	مرضیه	۳۴	متأهل	دو	دیپلم	خانه دار	قاچاق مواد	۲ بار
۵	یکانه	۲۴	مطلقه	سقط	دیپلم	خانه دار	کلاهبرداری	۳ بار
۶	فرح	۳۴	متأهل	یک	ارشد	حسابدار	کلاهبرداری	۲ بار
۷	سهیلا	۴۲	مطلقه	دو	دیپلم	آرایشگر	قتل	۲ بار
۸	رباب	۵۴	مطلقه	یک	سیکل	مدیریت خانه فساد	خانه فساد	۶ بار
۹	مرجان	۴۲	مطلقه	دو	بیسواد	نظافتچی	خانه فساد	۲ بار
۱۰	ثریا	۴۳	مطلقه	دو	دیپلم	مدیریت خانه فساد	خانه فساد	۶ بار
۱۱	دنیا	۴۵	نامشروع	---	ابتدایی	خانه دار	روابط نامشروع	۶ بار
۱۲	سوسن	۲۶	نامشروع	یک	دیپلم	خانه دار	قاچاق مواد	۴ بار
۱۳	گیتا	۲۹	مطلقه	یک	دیپلم	خانه دار	ارتباط نامشروع	۳ بار
۱۴	شیما	۱۸	مجرد	---	دیپلم	دانش آموز	سرقت	۳ بار

تهران، پرداخته شده است. این زنان با روش انتخاب هدفمند و با بیشتر نوع تنوع، از لحاظ نوع جرم، انتخاب گردید تا بتوانیم میزان گرایش به تکرار انواع انحرافات و بازگشت مجدد به زندان، را در بین آنها را با وضعیت اقتصادی، فرهنگی، خانوادگی و تحصیلاتی آنها بررسی نماییم. کدگذاری باز یا کدگذاری بدوی عبارت است از فرو شکستن داده های کیفی به بخش های مجزا، بررسی دقیق آن ها و مقایسه آن ها برای یافتن شباهت ها و تفاوت هایشان (28).

مشارکت کنندگان به کار برده اند و اشتراوس و کوربین آن ها را «کدهای زنده» می نامند. هم چنین سه روش برای بررسی داده های خام و انجام کدگذاری باز وجود دارد: ۱- اولین مصاحبه ها و مشاهده ها «تحلیل خط به خط»؛ ۲- کدگذاری جملات و پاراگراف ها ۳- تحلیل کل یک سند، مشاهده یا مصاحبه و پرسش (29).

در نخستین طریق اولین مصاحبه ها، و مشاهده ها، «تحلیل خط به خط» می شوند. ایجاد زود هنگام مقوله ها از طریق تحلیل خط به خط مهم است. زیرا مقوله ها پایه ی نمونه گیری نظری می شوند. در مصاحبه های بعدی یا در مکان های مشاهده محقق می تواند توجه خود را معطوف به یافتن نمونه های پدیده ای بکند که مقوله به آن اشاره می کند. این روش در مصاحبه های انجام شده در این تحقیق، بکار گرفته شده است. مراحل کدگذاری در این پژوهش به این صورت بود که در وهله اول محقق هر مصاحبه را به محض رسیدن به منزل، تایپ و سپس تمام نکات مهم آن را وارد جدول می نمود. در مرحله دوم تمام مفاهیم مشترک را پشت سر هم مرتب و مفهومی که مشتمل بر همه داده های مشترک باشد را استخراج می نمود. سپس مفاهیم را در چتر بزرگتری به نام خرده مقولات و در نهایت از خرده مقولات به

در پژوهش حاضر مرور ادبیات نظری (برخی نظریه های مربوطه، مقالات و کتب در ارتباط با موضوع انحرافات جنسی) صرفاً جهت آشنایی با برخی مفاهیم و مقولات متناسب با موضوع صورت گرفت. حساسیت نظری ایجاد شده در این تحقیق با مطالعه کتاب ها و مقالات مربوط موضوع پژوهش و نیز نظریات جامعه شناسی و مدیریت منابع انسانی که در زمینه بطالت و تنبلی شغلی یا فرسودگی شغلی و نیز با استفاده از بیانات و پاسخ های مشارکت کنندگان در تحقیق و همچنین با نظر و راهنمایی اساتید این فن و کارشناسان آشنا با این روش، بدست آمده است.

برای رسیدن به معیار قابلیت اعتماد^۱ (معادل پایایی^۲ و روایی^۳ در تحقیقات کمی) از سه تکنیک متعارف و مرسوم (سیلورمن^۴، ۲۰۱۳: ۱۵). زیر استفاده گردید:

۱- کنترل یا اعتبار یابی توسط اعضا: در این پژوهش با استفاده از تشکیل روش فوکوس گروپ (۸ نفر) از مشارکت کنندگان خواسته شد تا یافته های کلی دست آمده را ارزیابی کرده و در مورد آن نظر دهند. مشارکت کنندگان در روش فوکوس گروپ، صحت یافته های به دست آمده را تأیید نمودند.

۲- مقایسه های تحلیلی: در این روش به داده های خام رجوع گردید تا ساخت بندی نظریه با داده های خام مقایسه و ارزیابی گردد.

۳- استفاده از تکنیک ممیزی: در این زمینه چهار متخصص در حوزه گراند تئوری، بر مراحل مختلف کدگذاری، مفهوم سازی و استخراج مقولات نظارت داشتند.

در مقاله حاضر به بررسی علل، زمینه ها، شرایط مداخله گر، راهبردها و پیامدهای انحرافات اجتماعی و اخلاقی در زنان زندانی در ندامتگاه

3 Validity

4 Silverman

1 Trustworthiness

2 Reliability

هم فکری اساتید جامعه‌شناسی و کارشناسانی که با این روش آشنا بودند، و نیز همفکری با خود اعضاء، بهره‌گیری شده است. برای شرح بیشتر کدگذاری باز یک مثال از تحقیق را که مربوط به کدگذاری می‌آوریم:

مقولات اصلی دست پیدا کردیم. تمام این مراحل در طول انجام گردآوری داده‌ها، به صورت رفت و برگشت و رسیدن به مفاهیم جدید، مورد بازبینی قرار می‌گرفت. جهت اعتبار بخشی به کتاب‌های تخصصی جامعه‌شناسی در مرحله اول استفاده گردید. در مرحله دوم از

جدول ۲- سیر از داده‌ها به مفاهیم و خرده مقوله

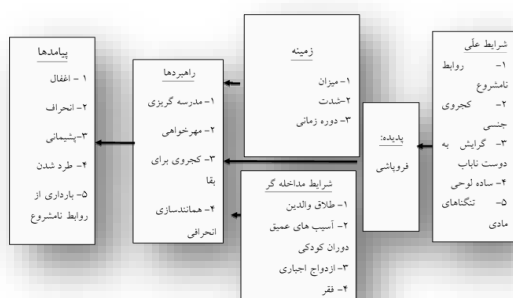
مقولات	خرده مقولات	مفاهیم	داده‌های خام	کد
فروپاشی	از هم پاشیدگی خانوادگی	سقط جنین	من ازدواج کرده بودم و جنین شش ماهه ای رو سقط کردم و به لحاظ روحی شرایط خوبی نداشتم	کد(۱۴-۱۱)
		طلاق	بعد از سقط جنین از همسرم جدا شدم چون دوستم نداشتم و فقط بهونه می‌گرفت	
		خلأ‌های عاطفی	خلأ‌های عاطفی زیادی داشتم و فقط دلم می‌خواست که یک نفر باشه و باهام حرف بزنه	
		رنج از اعتیاد پدر	پدرم اعتیاد شدیدی داشت و دوستان زیادی هر روز دور و برش بودن و من از این قضیه رنج می‌بردم	
اغفال	فریب خوردگی	ادعای دروغ مجردی از طرف دوست پسر	بهم نگفت متأهل و زن و بچه داره بعد که بکارتم رو از دست دادم بهم گفت	کد(۱۵-۱۲)
		ناراحتی از متأهل بودن دوست پسر	خیلی ازش ناراحت شدم و اگر می‌دونستم عمراً وارد رابطه باهاش نمی‌شدم	
	ازدواج موقت	قول ازدواج از طرف دوست پسر	قول داد باهام ازدواج کنه	
		صیغه شدن	این آقا من رو صیغه کرد تا به قول خودش فعل حرام انجام نداده باشه	

خانوادگی از عوامل مداخله‌گر این بزه اجتماعی می‌باشد که راهبردهایی چون، مدرسه‌گریزی، مهرخواهی، کجروی برای بقا، تلاش برای جبران و همانند سازی انحرافی را در پی دارد. برخی از پیامدهای این راهبردها، اغفال، انحراف، پشیمانی، فرو رفتن در خلاف، طرد شدن، بارداری از روابط نامشروع، کودکان بی‌خانمان، مزاحمت اجتماعی و زندان می‌باشد. مدل پارادایمی زیر، علل، زمینه، شرایط مداخله‌گر، راهبرد و پیامدهای پدیده فروپاشی را نشان می‌دهد.

در تحقیق حاضر، تیم تحقیق به این نتیجه رسیدند که عامل اصلی و محوری پیوند دهنده مقولات و مفاهیم برآمده از مصاحبه‌های زنان زندانی، در بازگشت به زندان، "فروپاشی" می‌باشد. منظور از پدیده فروپاشی، از بین رفتن و بی‌ارزش شدن، اصول و هنجارهای اخلاقی، اجتماعی و خانوادگی در افراد می‌باشد. تحلیل و بررسی داده‌های حاصل از مصاحبه‌های این پژوهش نشان داد که زنانی که به سمت روابط خارج از چارچوب اخلاق و عفت عمومی کشیده می‌شوند، در طول یک دوره زمانی (که گاهی ممکن است این دوره زمانی از بدو تولد باشد و گاهی در بزرگسالی و بر اثر عواملی چون فقر مادی و فرهنگی یا اوضاع نامناسب اجتماعی و خانوادگی)، از نظر اخلاقی و ارزشهای انسانی و عزت نفس، دچار افول و فروپاشی می‌گردند.

زنانی که چندین بار به دلیل جرم‌های برهم زدن عفت عمومی و روابط نامشروع دستگیر و زندانی می‌شوند؛ نسبت به انگ و طرد اجتماعی، دچار بی‌تفاوتی و لاقیدی می‌گردند. همین حس بی‌تفاوتی زمینه‌ساز فرو رفتن آنها در تکرار تن‌فروشی و حتی

فرو افتادن در منجلاب‌های دیگری چون اعتیاد و توزیع مواد مخدر و حتی قتل می‌گردد. نتایج پژوهش نشان دهنده آن بود که روابط نامشروع، کجروی جنسی، گرایش به دوستان ناباب، ساده لوحی و تنگناهای مادی، از جمله علل اقدام زنان به تن‌فروشی می‌باشد. طلاق والدین، آسیب‌های عمیق دوران کودکی، فقر و محیط نامناسب

شکل ۱- مدل پارادایمی پدیده فروپاشی

مشارکت کنندگان این تحقیق، راهبردهایی را در شرایط فروپاشی، بکار می‌گرفتند که از جمله آنها می‌توان به راهبردهایی چون: ۱- مدرسه‌گریزی، ۲- مهرخواهی، ۳- کجروی برای بقا، ۴- همانندسازی انحرافی،

می کند؛ دارد، می گوید: یک روز پیشنهاد یک سفر کوتاه مدت به یکی از شهرهای اطراف را داد و من بدون مخالفت پذیرفتم. غافل از اینکه مواد را داخل فلاسک جا ساز کرده بود.

یگانه که بابت دلسوزی بی مورد و ساده لوحی اش در دام روابط نامشروع و اغفال افتاده می گوید: یک روز که به منزل ما آمد، همین طوری که داشتیم با همدیگر حرف می زدیم گوشیش زنگ خورد و گفت برادره از زندان زنگ میزنه. همین طور که داشت صحبت می کرد گوشی رو بهم داد و گفت بگیر با برادرم صحبت کن و من باهانش صحبت کردم و گفتم چرا زندان افتادی؟

تنگناهای مالی: و سرانجام علت دیگر پدیده فروپاشی، که مشارکت کنندگان تحقیق را وادار به انجام کارهای خلاف عفت عمومی و تن فروشی یا هر نوع روابط نامشروع دیگری می کند، تنگناهای مالی می باشد.

رباب می گوید: امورات زندگی به سختی می گذشت و بچه روز به روز بزرگتر می شد و ملزومات درس و مدرسه و تغییر و بهداشت. شیما که دختر نوجوانی می باشد که به دلیل فقر و بیماری مادرش به دامن روابط نامشروع و کلاهبرداری افتاده، می گوید: و من و مادر پیرم با هم زندگی می کنیم. درآمدی نداریم و مجبوریم زندگی رو با سختی بگذرونیم. ستاره: اعتیاد همسرم مزید بر علت شده بود. بناچار دربر بدنبال کار می گزستم.

شرایط مداخله گر بوجود آورنده پدیده فروپاشی

علاوه بر شرایط علی، شرایط دیگری هم به عنوان مداخله گر، و خارج از توان و حیطة تصمیم گیری مشارکت کنندگان، بر آنها تحمیل می شود، که آنها را وارد چرخه نامعیوب انواع بزه ها و ناهنجاری های اجتماعی و فردی، از جمله تن فروشی و روابط نامشروع، می کند. این عوامل به شرح زیر می باشد.

طلاق والدین: پدیده جدایی و طلاق والدین از جمله عواملی است که کودکان را دچار اختلالات و مشکلات عدیده عاطفی و شخصیتی می گرداند. بزرگسالانی که در کودکی از داشتن پدر و مادر در کنر هم، محروم بودند، دچار خلأهای عاطفی بسیاری می باشند که شرایط شکنندگی آنها را در بزرگسالی فراهم می کند.

مریم که والدینش طلاق گرفته در کودکی، قربانی تجاوز از سمت پدر بوده، می گوید: پدر و مادرم با هم تفاهم نداشتن و این باعث متارکه آنها شد. اون زمان من سوم ابتدایی بودم.

یگانه که به دلیل محرومیت از مهر مادر و سابق داری پدر، دچار مشکلات و کمبودهایی گشته که در نهایت کارش به زندان، منجر شده، می گوید: پدر و مادرم زمانی که یک ساله بودم از هم جدا شدند. تحت سرپرستی پدر بزرگ شدم و از مهر مادر محروم بودم.

گیتا که در کودکی، به دلیل طلاق والدین، با پدر و ۴ برادرش زندگی می کرده و از سمت برادر مورد تجاوز قرار گرفته، می گوید: والدینم از هم جدا شدند. من با پدرم و ۴ برادرم زندگی می کردم. تحمل دوری مادرم را نداشتیم. وابستگی شدیدی به مادرم داشتیم.

اشاره کرد. پیامد استراتژی ها و راهبردهای اتخاذ شده توسط مشارکت کنندگان تحقیق عبارت بود از: ۱ - اغفال ۲- انحراف ۳- پشیمانی ۴- طرد شدن ۵- بارداری از روابط نامشروع ۶- کودکان بی خانمان ۷- زندان. در زیر مدل پارادایمی فروپاشی را ملاحظه می کنید:

شرایط علی بوجود آورنده پدیده فروپاشی

شرایط علی بوجودآورنده پدیده فروپاشی، عبارت اند از:

روابط نامشروع: ورود به روابط نامشروع و فرو رختن قیبح آن، باعث عادی شدن و تکرر عمل چپه برای تن فروشی و چپه روابط نامشروع جنسی پنهانی لذت آمیز، می گردد.

ستاره که به جرم روابط نامشروع با رئیس شرکتش در زندان است می گوید: علاقه اون رو نسبت به خودم احساس می کردم مخصوصا که منم دقیقا این احساس را داشتم، ایشون متأهل و خانم بچه هایش در تهران بودند. ابراز علاقه ایشون آشکار و شدید شد به طوری که کار ما به قرار ملاقاتهای بیرون و معاشقه و اینها کشید. پارک سینما سفره خونه خرید و... کار ما از ملاقات حضوری به سکس انجامید و این باعث علاقه دو چندان مون به همدیگر شده بود.

گیتا که به خاطر دوست پسرش، از همسرش طلاق گرفته می گوید: به پیشنهاد دوست پسرم به شوهرم پیشنهاد طلاق دادم. روابط بسیار عاشقانه ای با دوست پسرم داشتیم. همدیگر رو به صورت مخفیانه می دیدم، گاهی در خانه و گاهی در مسافرخانه.

سوسن می گوید: در این مسیر با آقای آشنا شدم که به لحاظ سنی ۲۰سال از من بزرگتر بود. خیلی زود ابراز عشق و علاقه و ازدواج و اینها به میان آمد. براحتی و بدون هیچ قید و شرطی باهانش هم بستر و باردار شدم.

کجروی جنسی: یکی دیگر از علل بوجود آورنده پدیده فروپاشی، کجروی جنسی می باشد.

ستاره می گوید: طبق معمول پیام داد که هوس سکس کرده و هر طور شده باید من رو ببینه. با بدبختی تونستم همسرم رو متقاعد کنم که از خونه بره بیرون. دکتر اومد با هم سکس کردیم و کلی بهمون خوش گذشت و رفت.

گرایش به دوستان ناباب: عاملی دیگر در شکل گیری و بوجود آمدن پدیده فروپاشی می باشد.

یگانه: بسیار مهربون و دلسوز بود، موقعی که فهمیدم من مادر ندارم خیلی برام دلسوزوند و شمارش رو داد و گفت هر وقت تنها بودم یا کاری داشتم به او بگم. چندین بار همدیگر را ملاقات کردیم و من واقعا دوستش داشتم.

رباب که بخاطر تنگناهای مالی پیشنهاد دوست قدیمی اش مینی بر، روابط جنسی و توزیع مواد را پذیرفته می گوید: یکی از دوستان قدیمی رو پس از سالها پیدا کردم. وضعیتش خوب و خوش رنگ و رخسار بود. دلش به حال زندگیم سوخت و بهم پیشنهاد کار داد.

ساده لوحی: علت دیگر این پدیده ساده لوحی زنان گرفتار آمده در زندان می باشد. این ساده لوحی باعث زود باوری و دلسوزی بی مورد این زنان بوده و به راحتی پیشنهادهای دوستی و خلاف را می پذیرند. به عنوان مثال سوسن که یک فرزند نامشروع از مردی که با او زندگی

آسیب‌های عمیق دوران کودکی: نقش دوران کودکی و تربیت و آموزش‌های آن، بویژه نقش تجربیات کودکان، بر کسی پوشیده نیست. انسانها، همواره با تجربیات و آموخته‌ها و شخصیت شکل گرفته در دوران کودکی خود، زندگی می‌کنند. آسیب و لطمه خوردن احساسات و عواطف کودکی، پیامدهای هولناک فردی و اجتماعی در بر دارد. طی مطالعه حاضر، محقق به نقش پررنگ این آسیب‌ها، به عنوان عوامل مداخله‌گری که نقش حساسی در بوجود آمدن پدیده فروپاشی داشته است، رسید.

مریم می‌گوید: شش ماه بعد از متارکه آنها یک شب زمانی که در خواب عمیقی بودم سنگینی را روی تنم احساس کردم. یک لحظه فکر کردم خواب می‌بینم اما نه واقعیت داشت و پدرم به من تجاوز کرد.

سوسن می‌گوید: مادرم برای تأمین مواد ارتباط نامشروع داشت. تحت هیچ شرایطی نمی‌تونستم درس بخونم اما با اجبار مادر من رو می‌فرستاد مدرسه، تا خودش از دوستانش دعوت کنه و خونه بیان و با هم مواد بزبن و خوش باشند.

ازدواج اجباری: ازدواج تحت شرایط اجبار ناشی از فقر پدر و مادر، یا فرار دختر از شرایط بغرنج خانه، و ناهم‌نایی با همسر به دلیل مشکلات ارتباطی و احساس، عامل دیگری در روی آوردن زنان به روابط نامشروع می‌باشد.

ستاره: به دلیل وجود چهار فرزنددیگر، خانواده مجبور بودن من رو به ازدواج پسری که از آشنایان خاله ام بود درآوردند. پسر نه قیافه نه تحصیلات نه شغل نه درآمد هیچی نداشت. هیچ علاقه‌ای هم بهمش نداشتیم اما مجبور بودم بپذیرم.

مرجان: به همسری مردی درآمد کم که بخاطر دل پدر و مادر زنش شده بودم.

فقر: تأثیر پدیده هولناک فقر و نداری، بر ناهنجاری و خلاف، بر کسی پوشیده نیست. «امام علی (ع) می‌فرمایند: وقتی از دری، فقر وارد شود، از در دیگر دین خارج می‌شود». مشکلات مادی و معیشتی ناشی از فقر، عامل بسیار مهمی در گرایش زنان به ناهنجاری تن‌فروشی و داشتن روابط نامشروع می‌باشد.

رباب: تعداد اعضای خانواده زیاد بودند، به همین خاطر خانواده ام مجبور بودند هر خواستگاری که می‌آمد یکی از دخترها رو شوهر بدهد تا بقول پدرم یک نون خور کم تر شود.

محیط نامناسب خانوادگی: انسان‌ها بسیار تحت تأثیر محیط پیرامون خود هستند. همانطوری که محیط مناسب می‌تواند بستر ساز رشد و کمال انسان گردد، محیط نامناسب نیز سبب ساز انحراف و ناهنجاری در رفتار فردی و اجتماعی انسانها می‌باشد. مشارکت کنندگان تحقیق حاضر، نشان دادند که محیط نامناسب خانوادگی، تا چه اندازه می‌تواند در انتخاب راه و شیوه زندگی فرد، مؤثر باشد.

سوسن می‌گوید: در خانواده ای بزرگ شدم که تک تک اعضای آن معتاد بودند. مادرم برای تأمین مواد ارتباط نامشروع داشت.

مرجان: کار اصلی من شستن ملحفه‌ها و مرتب کردن اتاق‌ها و تخت خواب‌ها بود، بعضاً پولی اضافه به من می‌دادند خانوم‌ها و آقایونی که

در آنجا بودند و من واقعا راضی بودم. مدتی مشغول به کار شدم پس از مدتی احساس کردم گرایش به این کار دارم و هراز گاهی آقایونی که از اونجا می‌امدن بخاطر سکسی معقدی حاضر می‌شدند با من باشند.

راهبردهای زنانی که دچار پدیده فروپاشی گشته‌اند

مدرسه‌گریزی: همان طوری که اشاره شد، پدیده فروپاشی اخلاقی و اجتماعی، پدیده‌ای نیست که به یک باره ایجاد گردد؛ بلکه مسأله‌ای ریشه دار و عمیق می‌باشد که می‌توان ریشه‌های آن را از دوران کودکی فرد، جستجو کرد. مدرسه‌گریزی، یکی از اولین اقدامات دختران قربانی پدیده فروپاشی می‌باشد. این دختران، بنا به شرایط نامناسب عدیده‌ای، هیچ تمایلی به درس و مدرسه از خود نشان نمی‌دهند و انگیزه‌ای برای ادامه تحصیل ندارند. بسیاری از آن‌ها یا از محیط مدرسه‌گریزانند یا صرفاً جهت فرار از محیط نامساعد خانه، آن را تحمل می‌کنند.

یگانه می‌گوید: علاقه‌ای به درس نداشتیم اما به خاطر دل پدرم می‌رفتم. درس‌م اصلاً خوب نبود چون انگیزه‌ای نداشتیم.

سوسن: بزور و با انا انزلنا تونستم ی دیپلم از هنرستان بگیرم. اصلاً به این فکر نمی‌کردم که وارد دانشگاه بشوم. چند بار از مدرسه فرار کردم. شما: بدون انگیزه مدرسه می‌رفتم و اکثر اوقات غیبت داشتیم.

مهرخواهی: زندگی در شرایط نامساعد و محرومیت از نیازهای عاطفی و فرهنگی، باعث خدشه دار شدن احساس عزت نفس می‌گردد، بطوری که فرد را وادار به جلب توجه یا شکستگی در برابر هر گونه توجهی، می‌کند. زنان قربانی پدیده فروپاشی، در بدو آشنایی یا دوستی با جنس مخالف، بسیار در مقابل ابراز لطف و مهربانی (ظاهری) طرف مقابل، منفعل و در معرض فریب خوردن می‌باشند.

یگانه: بسیار مهربون و دلسوز بود، موقعی که فهمیدم من مادر ندارم خیلی برام دلسوزوند و شمارش رو داد و گفت هر وقت تنها بودم یا کاری داشتم به او بگم.

ستاره: از آنجایی که ظاهر زیبایی داشتم متوجه شدم که رییس شرکت از من خوشش میاد و به بهانه‌های مختلف من رو به اتاقش فرا می‌خواند. علاقه اون رو نسبت به خودم احساس می‌کردم مخصوصاً که منم دقیقاً این احساس را داشتم. اینقدر به همدیگه علاقمند شده بودیم که برای ملاقات هم لحظه شماری می‌کردیم.

کجروی برای بقا: از مطالعه حاضر، محقق به این نتیجه رسید که بسیاری از کجرویی‌های انجام شده توسط زنان مشارکت‌کننده در تحقیق، صرفاً برای رهایی از فقر و گرسنگی و بی‌پناهی بوده است.

رباب: دلش به حال زندگیم سوخت و بهم پیشنهاد کار داد. قبول کردم. خرده فروشی مواد مخدر و دستمزدی که بهم میدادن، عالی بود. بعد از فروش مواد، به طرز باور نکردنی خودم رو درخانه فساد دیدم و به ازای هر سکسی، پولی دریافت می‌کردم.

مرجان: یک مقدار احساس ترس داشتم اما چاره‌ای نبود باید می‌پذیرفتم. کار اصلی من شستن ملحفه‌ها و مرتب کردن اتاق‌ها و تخت خواب‌ها بود، بعضاً پولی اضافه به من می‌دادند خانوم‌ها و آقایونی که در آنجا بودند و من واقعا راضی بودم. مدتی مشغول به کار شدم پس از

شیمای می گوید: من ماندم و یک دنیا حسرت که چرا عاقل کند کاری. از درس و تحصیل فاصله گرفتم. بی آبرو شدم، سابقه دار شدم، مادرم تنها ماند. نمی دانم پس از ترخیص از زندان باید چکار کنم. مرضیه می گوید: اگر دست از پا خطا می کردم و چقدر احمق بودم که به حرف همسرم توجه نکردم. هیچ کاری نمی توانستم بکنم، جز تسلیم. فکر دو فرزند خردسالم را که می کردم قلمب از حرکت می ایستاد. سهیلا می گوید: بچه هام تنها شدند. چند ساله که از اون ماجرا می گذره، همیشه خودم رو نفرین می کنم و هرگز خودم رو نمی بخشم و به خانواده حق میدم که از خون پسر مجرد شون نگذرند (با اشک و آه)

رباب: پسر من تنها مونده، حالا ۲۱ ساله است و مستقل درس نخونده یعنی ترک تحصیل کرده، از کرده ام پشیمانم و از خودم و این زندگی متنفرم.

طرد شدن: طرد اجتماعی زندانیان علی الخصوص زندانیان زن، به شکل آشکاری؛ بسیار بیش تر از زندانیان مرد است. آنان به راحتی انگلی را می خورند که تا پایان عمر گریزی از آن ندارند. به علاوه، زنان به علت فقدان استقلال اقتصادی و حتی وابستگی های عاطفی و نداشتن امنیت، بسیار بیش تر از مردان نیازمند حمایت اجتماعی دیگران هستند، و پس از زندان نمی توانند به تنهایی و یا به سهولت از عهده امورات خود برآیند، و این امر موجب بازگشت مجدد ایشان به ارتکاب جرم می گردد.

ثریا می گوید: معتاد که کردم، همسرم بچه ها رو ازم گرفت و تنها موندم.

فرح می گوید: از طرف همسرم طرد شدم، تنها کسی که به ملاقاتم میاد مادرم هست. همسرم به کلی از من بریده و میگه هر وقت از زندان آزاد بشی دیگه زیر یک سقف زندگی نمی کنیم و هرکس باید راه خودش را برود.

بارداری از روابط نامشروع و بی خانمانی کودکان: کودکان همواره قربانیان بی گناه انواع کجروی های اجتماعی و فردی می باشد. یکی از پیامدهای داشتن روابط نامشروع و کجروی جنسی، بدنی آمدن کودکان بی گناه و در بسیاری موارد، بدون سرپرست یا بدسرپرست می باشد. کودکانی که بعد از راهی شدن مادرشان به زندان، یا بی خانمان می گردند و یا به همراه مادر، دوران کودکی خود را در محیط زندان سپری می کنند. سوسن می گوید: از جایی که از طرف خانواده هیچ امید ندانستم و نمی خواستم این رو از دست بدم. براحتی و بدون هیچ قید و شرطی باهاش هم بستر و باردار شدم. الان پسر من یاسین پیش مادرم هست. (مادر سوسن به هیچ وجه صلاحیت نگهداری از کودک را ندارد و دارای انواع انحرافات اخلاقی، از جمله مصرف مواد و مشروبات الکلی و روابط نامشروع، می باشد.)

زندانی: دستگیری و راهی زندان شدن، اگر چه آخرین ایستگاه اتوبوس خلافکاران نیست، اما برای مدتی آنها مجبور به گذراندن عمر خود در پشت میله های زندان می گردند.

گیتا می گوید: چند بار دستگیر شده بودیم اما دوست پسر من پول می داد و زود آزاد می شدیم. این بار چون شاکی خصوصی داریم هنوز اینجا هستیم.

مدتی احساس کردم گرایش به این کار دارم و هراز گاهی آقایونی که از اونجا می اومدن بخاطر سکسی معقدی حاضر می شدند با من باشند. درآمد هم بد نبود می توانستم شکم بچه ها رو سیر کنم.

ثریا: می خواستم خودم باشم و درآمد داشته باشم. با مشورت یکی از دوستان تصمیم گرفتم پایگاه سکس، ایجاد کنم. خونه مستقل داشتم و فضا برای این کار عالی بود. مدیریت خانه فساد با من بود. بساط مشروب و مواد مخدر هم فراهم بود. تهیه و در اختیارش می گذاشتیم. درآمد هم عالی بود.

همانند سازی انحرافی: اومدم خونه این صحنه های دردناک رو دیدم. چند بار از خونه فرار کردم اما هر بار پلیس من رو دستگیر و تحویل خانواده ام داد. فقط می خواستم منم مثل مادرم خوش باشم.

پیامد راهبردهایی بکار گرفته شده در پدیده فروپاشی

هر راهبرد و استراتژی برای خود پیامدها و عواقبی به دنبال دارد. پیامد راهبردهای اتخاذ شده توسط زنان مشارکت کننده در این تحقیق نیز شامل موارد زیر بود.

اغفال: اغفال نتیجه زودبآوری و عدم بکار گرفتن عقل و زودبآوری، نداشتن الگوهای مناسب تربیتی و عدم اعتماد به نفس می باشد. سوسن: فاجعه زمانی بود که متوجه شدم این آقا زن و بچه داره و اونا در شهر دیگری زندگی میکنند.

یگانه: یک روز دوستم خونمون اومد و بازهم برادرش از زندان بهش زنگ زد و اون هم گفت که با من صحبت کنه، وقتی صحبت کردیم گفتیم کی آزاد میشی؟ گفت شاکی خصوصی دارم. گفتیم چطور میشه اونارو راضی کرد؟ گفت پول می خوان، گفتیم چقدر؟ مبلغی که گفت بالا بود. گفتیم می خوام کمکت کنم تشکر کرد و گفت اگر می خوام بهش کمک کنم شماره حسابی رو که در اختیار داشتم بهش بدم، منم این کارو کردم و شماره کارتم رو دادم. کلاهبرداری هاشون به این ترتیب بوده که به افرادی زنگ می زده و می گفته که شما برنده جایزه شدین حالا برای واریز جایزه باید شماره کارت بدین و وقتی شخصی شماره کارت رو می داده، حسابش رو خالی می کردن با ترفند هایی که داشتن و بلد بودن.

دنیا: کم کم خرم کرد و من رو براحتی وارد ارتباط جنسی با خودش کرد. بهم نگفت متأهل و زن و بچه داره بعد که بکارتم رو از دست دادم بهم گفت. خیلی ازش ناراحت شدم و اگر می دونستم عمراً وارد رابطه باهاش نمی شدم. قول داد باهام ازدواج کنه.

انحراف: انحراف از مسیر درست و سالم زندگی و بوجود آمدن انواع انحراف ها (روابط نامشروع، دزدی، قتل، توزیع مواد مخدر)، از دیگر پیامدهای پدیده فروپاشی می باشد.

مرضیه: طعم پول بی درد سر و رسیدن به زندگی رویایی، باعث شد مجدداً برای این کار اعلام آمادگی کنم.

رباب: چند بار تو خونه فساد دستگیر شدم. چند بار بخاطر فروش مواد دستگیر شدم و پس از مدتی آزاد شدم.

پشیمانی: زنان شرکت کننده در این پژوهش، وقتی در زندان فرصت اندیشیدن به کارها و تصمیمات گذشته و شرایطی که برای خود بوجود آوردند، یا در آن قرار گرفته اند، دچار احساس پشیمانی و حسرت عمیقی، گشته اند.

مریم: سر انجام بخاطر دوستم چند بار زندان آمدم بخاطر چک و سفته و اینها. من یک هموسکسچوالم و علاقه شدیدی به هم جنس‌های خودم از نوع فاعل دارم

ریاب: منم که شاکمی خصوصی دارم، مغازه دار طلبش رو می‌خواد، مأمور دیه می‌خواد، جرم‌های قبلی هم که هست و به صورت سابقه دار الان در زندان بسر می‌برم.

بحث و تفسیر

نتیجه‌گیری

با مقایسه نتایج تحقیقات پیشین، با این پژوهش، یافته‌های پژوهش شرفی سربندری، تحت عنوان: "بررسی عوامل بازگشت زندانیان زن و ارائه راه کارهای پیش گیرانه (مطالعه موردی: زندانیان زندان مرکزی یزد)"، که نشان داد، بین اقدامات کلی رفاه اجتماعی، نقش زندان، حذف کیفرهای بدنی و زندان‌های کوتاه مدت و مراکز مراقبت بعد از خروج با پیش‌گیری از تکرار رفتار مجرمانه زنان رابطه معناداری وجود دارد، با یافته‌های پژوهش حاضر هم‌افق می‌باشد. همچنین یافته‌های پژوهش، نوده، با عنوان، "مراقبت‌های پس از خروج و تأثیر آن در بازگشت زندانیان به زندان"، که نشان داد، حمایت‌های ارائه شده توسط مرکز مراقبت پس از خروج استان تهران توانسته است در کاهش جرائم مؤثر باشد، کاملاً هم‌رستا با نتایج این پژوهش می‌باشد. نتایج پژوهش حاضر، نتایج حاصل از پژوهش‌های بلوم و دیگران، او برن و جونز، که نشان می‌دهند در بسیاری از مواقع همسر یا شریک احساسی زن، در وادار کردن، متقاعد نمودن و یا همراه کردن آنها در ارتکاب جرم نقش مؤثری دارد و نیز با نتایج مطالعات شاو، مینی بر اختصاص اعتبارات مالی برای اشتغال و ایجاد کسب و کارهای کوچک برای اشتغال بعد از زندان مجرمان، همسو می‌باشد.

عدالت اجتماعی و توزیع برابر ثروت و امکانات مادی و معنوی، آرمان تمام جوامع و حکومت‌ها (حداقل در سطح شعار و مانیفست)، مطرح می‌گردد. عدالت اجتماعی و اقتصادی در یک جامعه، تا حد زیادی، وجود امنیت و سلامت روان و جسم افراد آن جامعه را تضمین می‌کند. جامعه‌ای که در آن ساختارهای کلان اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی، معیوب باشد، لاجرم افراد معیوب (از نظر اخلاقی و رفتاری)، تولید خواهد کرد، زیرا که افراد برای متعهد و پایبند بودن به ارزش‌های اخلاقی و هنجاری جامعه، نیاز به اطمینان از درستی و یکسان بودن آن هنجارها، برای همه افراد جامعه و نیز درستکاری متولیان امور و برنامه‌ریزان و طراحان هنجارها و قوانین دارند. زمانی که پیوندهای ارتباط و اعتماد بین طبقه حاکم و مردم عادی دچار خلل یا اضمحلال گردد، تبعات ناخوشایند و هولناک آن را ابتدا خود فرد و سپس جامعه، تجربه خواهد کرد. زنان به دلیل موقعیت فرودستی که در اکثر جوامع و بویژه در جامعه در حال گذار ایران دارند، بسیار آسیب‌پذیرتر از مردان جامعه می‌باشند. مطالعه حاضر نشان داد که آنچه زنان را به سوی بزهکاری و انحرافات اخلاقی و اجتماعی سوق می‌دهد، نه خواسته و تمایل ذاتی خود فرد، که هژمونی محرومیت و چرخه معیوب فقر فرهنگی می‌باشد که بازتولید کننده فقر، کجروی، سرقت، بی‌اخلاقی و انواع ناهنجاری‌های دیگر می‌باشد.

از نظر دورکیم، آنومی، به فقدان **هنجار** یا بی‌هنجاری اطلاق می‌شود و به معنی عدم وابستگی شخص و جامعه است که به چندپاره شدن جامعه می‌انجامد. تحقیق حاضر نشان داد که زنان مشارکت‌کننده در تحقیق، علقه‌ها و وابستگی‌های بسیار ناچیز یا حتی هیچ وابستگی و علقه‌ای با جامعه و هنجارهای آن نداشتند. و حتی جامعه را عامل سقوط و فروپاشی اخلاقی و اجتماعی خود می‌دانستند.

بر اساس نظریه ناهنجاری مرتن، هنگامی که فرد دچار حالت بی‌هنجاری می‌شود، وابستگی و احساس تعلق به گروه را از دست می‌دهد هنجارهای گروهی را به عنوان سرمشق نمی‌پذیرد و از آنها می‌گریزد و برای مدتی در بی‌هنجاری به سر می‌برد. زیرا هنجار مطلوبی نمی‌یابد تا جانشین هنجارهای پیشین سازد. زنانی که به دلیل جرایم جنسی و انحرافات اخلاقی در زندان به سر می‌برند، به دلایل مختلف تربیتی و خانوادگی و فقر فرهنگی، نمی‌توانستند با ارزش‌های حاکم بر جامعه، همخوانی داشته باشند. الگوهای هنجاری آنها معمولاً از افرادی ناباب گرفته می‌شود، بنابراین؛ نوعی فرار و گریز از جامعه و قوانین و ارزش‌های حاکم بر آن از سوی این افراد، به چشم می‌خورد. آگینو معتقد است که انحرافات اجتماعی نتیجه مستقیم حالت‌های اثر گذار منفی مانند خشم و احساسات ناخوشایند است که به دنبال روابط اجتماعی مخرب ظاهر می‌شود. نتایج بدست آمده از این تحقیق نیز نشان داد که عواملی مثل فقر و نیاز شدید مالی، خشم از اطرافیان نزدیک و سوءرفتارها و آزارهای روانی و جنسی دوران کودک، نقش مهمی در گرایش به انحرافات اخلاقی و جنسی در بزرگسالی دارد.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در پژوهش حاضر انجام مصاحبه‌ها بصورت داوطلبانه و رضایتمندی تمامی مشارکت‌کننده‌ها اجرا شد.

حامی مالی

کلیه هزینه‌های مطالعه حاضر توسط نویسنده مسئول، دانشجوی دکتری تخصصی (حورا کیخسروی) تأمین شد.

مشارکت نویسندگان

طراحی و ایده پردازی؛ حورا کیخسروی، علیرضا کلدی؛ روش‌شناسی و تحلیل داده‌ها؛ حورا کیخسروی؛ نظارت و نگارش نهایی؛ علیرضا کلدی

تعارض منافع

بنابراین اظهار نویسندگان، مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در پژوهش حاضر انجام مصاحبه‌ها بصورت داوطلبانه و رضایتمندی تمامی مشارکت‌کننده‌ها اجرا شد.

حامی مالی

کلیه هزینه‌های مطالعه حاضر توسط نویسنده مسئول، دانشجوی دکتری تخصصی (حورا کیخسروی) تأمین شد.

بنابراین اظهار نویسندگان، مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

طراحی و ایده پردازی: حورا کیخسروی، علیرضا کلدی؛ روش شناسی و تحلیل داده ها: حورا کیخسروی؛ نظارت و نگارش نهایی: علیرضا کلدی

References

1. Azkia, Mostafa & Imani, Jajarmi, Hossain (2009). Applied methods of basic theory research, Tehran: Kaihan. (In Persian).
2. Bakhshi, Mohammad (2015). Comparative Study of Inciting to Crime in Iranian and American Law, Master's thesis, Damghan University, Faculty of Law. (In Persian).
3. Bloom, B., and Otheas. (2008). Women Offenders and The Gendered Effects of Public Policy. Review of Policy Research, (21) 1, 31-48.
4. Colvin, M & F. T. Cullen & T. Vander en (2002), "Coercion, Social Support, And Crime: an Emerging Theoretical Consensus", Criminology, No 1: 123-150.
5. Covington, S. (2002). Helping Women Recover: Creating Gender Responsive Treatment. The Handbook of Addiction Treatment For Women: Theory and Practice, 52-72.
6. Foucault, Michel (2016). Meditation and punishment, Translator Nikoo sarkhosh & Afshin Jahandideh, Tehran: Neey. (In Persian).
7. Gholampoor, Amaneh (2016). Impact of climate, geographical environment and marginalization on crime in the city of Genaveh, Master's thesis, Payame Noor University, Alborz Province, University Payame Noor, Center of karaj. (In Persian).
8. Gorbabi, Esmaeel & Fezabadi, Hossein (2011). Examining sociological views of social deviations, Quarterly Journal of Law Enforcement, Number 3, Volume One: 97-120. (In Persian).
9. Hashemi Tajik, Mohammad (2016). The role of media in crime and its impact on crime with a criminological approach, (Case Study: National Media Audience), MSc Thesis, Islamic Azad University Damavand Branch. (In Persian).
10. Headari, Sareban, Vakill (2016). Risk Factors Reducing Social Rural Women, Case Study, Rural Women in Ardabil, Journal of Women and Society, Eighth Year, No. 4: 204-185. (In Persian).
11. Heralamoos, eei (1991). Theories of deviation, Translator, Amanallah Safevi, Journal of Social Science Development, Issue 6-9, Tehran: Office of Planning and Compilation of Textbooks of the Ministry of Education. (In Persian).
12. ILO (2002). Micro Finance in Industrialize Countries: Helping the Unemployed Started a Business, London: ILO.
13. Jones, S. (2008). Partners in Crime: A Study of The Relationship Between Female Offenders And Their Co-Defendants. Criminology & Criminal Justice, 8(2), 147-164.
14. Kuper Adam & Jessica Kuper, (2001) the social science encyclopedia, second edition. Routledge-Newyork.
15. McGee, Z.T, & Baker, S. R. (2003). Crime Control Policy and Inequality Among Female Offenders: Racial Disparities in Treatment Among on Probation. It's a Crime: Women and Justice, 196-208.
16. Merton, Robert K (2009). Social Issues of Contemporary Society, Translators, Nabialahh eedar Et al, Tehran: Kankash. (In Persian).
17. Miller, J. B. (1998). What Do We Mean by Relationships? Work in Progress No. 22.
18. Moohammadpoor, Ahmad (2008). Method in the method, Tehran: Jameeh shenasan. (In Persian).
19. Mootaz, Faeideh (2000). Social deviations, theories and views, Tehran: Public Joint Stock Company. (In Persian).
20. Noodeh, Hossain (2016). Post-Exit Care and its Impact on Returning Prisoners to Prison, Master's thesis, University of Justice and Administration, School of Crime Prevention and Correction. (In Persian).
21. O'Brien, P. (2008). Making it in the Free World: Women in Transition From Prison. SUNY PREE.

22. Sekhavat, Jafar(2000). Sociology of social deviations, Sixth Edition, Tehran: Pauame Noor University. (In Persian).
23. Shaekhavandi,Davar(1999). Social pathology and community issues, fourth edition, Tehran: Marandez. (In Persian).
24. SharafiSaderabadi,Farideh(2016). Investigating the Returns of Female Prisoners and Providing Preventive Roles, (Case Study: Prisoners of Yazd Central Prison), Master's thesis, Islamic Azad University of Taft. (In Persian).
25. Shaw,J.(2004).Microenterprise Occupation and Poverty Reduction in Microfinannce Programs: Evidence From Sir Lanka” Word Development 32(7).
26. Sheravi Mahsa (2015). Security and medical, treatment-oriented policy measures to counter the recurrence of deviant behaviors, Journal of Medical Law, Ninth year, number 34: 77-110. (In Persian).
27. Silverman, D. (2013). Doing Qualitative Research: A Practical Handbook.
28. Soutoudeh, Hedayatallah (2005). Social harm, Tehran: Avaye noor. (In Persian).
29. Strauss, Anselm& Korbin, Joliet(2006). The theory of the principles of practices and practices, Translator, Buook, Mirzaii, Tehran: Institute of Humanities and Cultural Studies. (In Persian).
30. Sung, J. J. & B. R. Johnson (2003), “strain, Negative Emotion and Deviant Coping among African Amercans: a Test of General Strain Theory “, Journal of Quantitative Criminology, No1: 79-106.
31. Yagoobi,Mohammad&Elmi, Mahmood(2016). The Role of Family and Social Factors in Returning Prisoners to Prison, Sociological studies, (35) 9.7-23. (In Persian).
32. Sociological Explanation of the Moral and Social Collapse in Women with Sexual Exclusion
33. Authors:HouraKaykhosravi ¹
(Corresponding Author), Alireza Kaldi²

¹ PhD Student in Sociology
hkaykhosravi@yahoo.com

² Professor, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences arkaldi@yahoo.com

³ Associate Professor, Faculty of Social Sciences, Islamic Azad University, Central Tehran Branch
a_marsa1333@yahoo.com

⁴ Professor, Department of Sociology, Tehran Science and Research Branch, Islamic Azad University mehrdad_navabakhsh@yahoo.com